

කෝට්ටේ යුගයේ රාජත්වය
ජේ.ආම්. සුධර්මාවතී, ඉතිහාස අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ඓතිහාසික මූලාශ්‍රය අනුව ක්‍රි.පූ. 6 වන සියවසේ දී ආර්ය ජනාවාස බිහිකර ගත් පිරිස් තම නායකයා, පාලකයා ලෙස අභිෂේක කිරීම හේතු කොට ගෙන මෙරට පළමුවන රජු ලෙස විජය සැලකේ. විජය රජුගේ පටන් ලංකාවේ රාජත්වය සම්බන්ධ වරින්වර එකතු වූ චාරිත්‍ර කාලයන් සමග සම්ප්‍රදායන් බවට පත් විය.

අනුරාධපුරය කේන්ද්‍ර කරගෙන ආරම්භ වූ මෙරට අගනගරය විවිධ හේතු නිසා වෙනත් ස්ථාන කරා කලයෙන් කාලයට මාරු විය. එම ගමන් මගෙහි එක් ස්ථානයක් කෝට්ටේ මුල් කරගෙන බිහිවිය. ක්‍රි.ව. 15 වන සියවසේ මුල් භාගයේ දී කෝට්ටේ අගනුවර ලෙසට වර්ධනය විය. ක්‍රි.ව. 1415 දී භයවන පරාක්‍රමබාහු රජතුමා විසින් බලකොටුවක් ලෙස පැවතුන කෝට්ටේ අවශ්‍ය අංගෝපාංග ඇතුළත් කරමින් අගනගරයක් බවට පත්කර ගන්නා ලදී. ක්‍රි.ව. 1415 සිට ක්‍රි.ව. 1597 දක්වා සියවස් එකහමාරකට අධික කාලයක් පැවති මෙම රාජධානියේ රජ වූ පාලකයන් රාජත්වය පිළිබඳව වූ සම්මත චාරිත්‍රයන්ට අනුකූලව පාලනය ගෙන ගියාදැයි පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වී ඇත.

ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ඇසුරින් මෙම පර්යේෂණය සිදු කරන ලදී. රාජත්වය සම්බන්ධව කාලයක් තිස්සේ පවත්වාගෙන ආ සම්ප්‍රදායන් රැසකි. එම සම්ප්‍රදායන්ගේ මූලික ම කාරණය වූයේ රජකම පිළිබඳ හිමිකම හෙවත් උරුමය යි. එමෙන් ම ක්ෂත්‍රීය වංශිකයකු වීම, අභිෂේකය පැවැත්වීම, යුවරජු පත්කර ගැනීම හා ඔහුගේ උරුමය යන කාරණා වැදගත් කොන්දේසි විය. එමෙන් ම රාජත්වය හා බෞද්ධාගම අතර අන්‍යෝන්‍ය බැඳීම ද ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් විය.

කෝට්ටේ අවධියේ සිහසුන දැරූ පාලකයෝ අතර මෙකී සම්ප්‍රදායන් අනුගමනය කළ මෙන් ම එයින් බැහැර වූ පිරිස් ද වූහ. එවැනි තත්ත්වයන් ඇතිවීමෙහි ලා කවර හේතු සාධක බලපාන ලද්දේ දැයි මෙම පර්යේෂණය තුළින් ඉස්මතු කර ගැනීමට හැකියාව ලැබිණි.